

Az ikonok ábrázolásmódja

Az ikonfestő nem festhetett szabadon, saját elképzelése szerint, hanem alkalmazkodnia kellett már létező képtípusokhoz, sematikus ábrákat, formákat, arányokat vázoló ún. festőkönyvekhez, vázlatkönyvekhez, nemzedékről nemzedékre átörökített rajzokhoz, technikai vagy ikonográfiai vonatkozású leíró utasításokhoz. Ilyenek maradtak fent pl. az Athosz-hegyi kolostorokból.

Az ikon szerepe a rajta ábrázolt személyek jelenlétének helyettesítése.

Fontos cél, hogy az ikon ábrázolásmódja mindenki számára érthető legyen, ezért a képi ábrázolás formája és tartalma a hagyomány által rögzült típusok szerint volt csak megfesthető. Az egyház elvárta a készülő képtől, hogy valamilyen típust jelenítsen meg.

Az ikon sohase a földi világot mutatja be, hanem a természetfeletti, örök valóságot. Fordított perspektivikus ábrázolás van, az ún. enyészpont nem a háttérben van, hanem a kép szemlélőjében, a nézőben van, aki a kép üzenetét kapja. Semmi nem utal semmi sem a térbeliségre, a háttér általában semleges, egyszínű (leggyakrabban arany színű), amely a jelenet kétdimenziósságát hangsúlyozza.

A háttérben időnként ábrázolt táj, vagy épületek csak a kép megértését segítik.

Az alakok ábrázolása leggyakrabban szemből vagy félprofilból történik, hogy megkönnyítse a a kép és a néző közötti közvetlen kapcsolatot.

Ha az ikonon több, különböző értelmű alak szerepel, azt jelenti, hogy a kisebb alak kevésbé fontos vagy alacsonyabb rangú – a nyugati művészetben a kisebb alak azt jelenti, hogy a nézőtől távolabb van a térben az alak

Az ikonon a főalakokat nem takarhatja el, nem fedheti el még részben sem semelyik szereplő, vagy tárgy.

Az ikonra a festő nem rajzol árnyékokat és nem homályosítja el a távoli, a háttérben lévő tárgyakat.

Az ikon felirata:

Az előírások szerint az ikonnak van valamilyen felirata a személy vagy jelenet egyértelmű azonosítása érdekében. Damaszkuszi Szent János: „Az isteni kegyelem a képen ábrázoltak megnevezése révén átárad az anyagra” (De sacr. imag., or. I., 36.) vagyis az ikon kegyelmet közvetít.

Az érzelmek ábrázolása hiányzik, mert ezek időtlen portrék.

Az alakok méltóságteljes testtartásban vannak megörökítve.

Nincs két teljesen egyforma ikon, vannak az egyes korszakokra és az egyes régiókra, országokra jellemző ikontípusok és jelenetek.